

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Českomoravská olejářská komanditní společnost**, IČO: 25176145, se sídlem Horní Vltavice 116, PSČ 384 91, zastoupen JUDr. Jitkou Třeštíkovou, advokátkou, se sídlem Velké náměstí 45, 386 01 Strakonice, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel,** se sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2014, č. j. 9701-8/2014-900000-304.2, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 2. 2016, č. j. 10 Af 56/2014 - 53,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 2. 2016, č. j. 10 Af 56/2014 – 53, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 31. 12. 2013 Celní úřad pro Jihočeský kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“ či „celní úřad“) zrušil z moci úřední registraci žalobce jako distributora pohonných hmot (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Registrace byla vydána dne 7. 11. 2013. Ke zrušení registrace došlo podle § 6m odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), v rozhodném znění (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), z důvodu nesplnění podmínky bezdlužnosti a spolehlivosti dle citovaného zákona.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne ze dne 17. 6. 2014, č. j. 9701-8/2014-900000-304.2, změnil rozhodnutí celního úřadu tak, že registrace byla zrušena pouze podle § 6m odst. 2

písm. b) zákona o pohonných hmotách, nikoliv i podle písm. c) téhož ustanovení. Žalovaný po doplnění dokazování považoval za prokázané, že žalobce nesplňuje podmínku bezdlužnosti [dle sdělení Finančního úřadu pro Jihočeský kraj k 30. 4. 2014 tento eviduje u žalobce nedoplatky na zajištění daně v částce 169.382.028,25 Kč (dle pravomocného a vykonatelného zajišťovacího příkazu k zajištění úhrady na dosud nestanovenou daň z přidané hodnoty v částce 169.640.330 Kč, jejíž stanovení se předpokládalo v důsledku neoprávněného uplatnění nadměrného odpočtu), dále na dani z příjmů právnických osob ve výši 257.373 Kč a na dani z přidané hodnoty ve výši 2.861 Kč; celní úřad eviduje též nedoplatek v souvislosti s vymáháním v rámci dělené správy, a to na základě hromadného výkazu nedoplatků vzniklých poskytnutím kompenzace za nevyplacené odstupné konkrétně označených zaměstnanců žalobce dle rozhodnutí příslušného úřadu práce – celková výše nedoplatků činí 604.280 Kč], proto již nebylo nutné provádět dokazování za účelem splnění podmínky spolehlivosti. Prokázaná existence nedoplatků ve smyslu § 6h zákona o pohonných hmotách představuje dle žalovaného dostatečný důvod pro zrušení registrace distributora pohonných hmot z moci úřední.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který napadené rozhodnutí rozsudkem ze dne 9. 2. 2016, č. j. 10 Af 56/2014 - 53, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Své závěry opíral o požadavky vyplývající ze zákona o pohonných hmotách, konkrétně o úpravu bezdlužnosti v ustanovení § 6h odst. 1, které stanoví, že za bezdlužný se považuje takový subjekt, který nemá evidované nedoplatky u orgánů finanční správy, celní správy, na pojistném a na penále na všeobecné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Úsudek správních orgánů o nesplnění podmínky bezdlužnosti se v dané věci opírá o existenci nedoplatků podle zajišťovacího příkazu finančního úřadu, dále o nedoplatky na daních z příjmů právnických osob a na dani z přidané hodnoty a nedoplatek vzniklý vyplacením kompenzace za nevyplacené odstupné Úřadem práce České republiky. Jelikož zajišťovací příkaz na částku 169.382.028,25 Kč byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 4 Afs 22/2015 – 104, pro nedostatek důvodů k jeho vydání, nastala situace, že nedoplatek vzniklý z titulu nezaplacení částky stanovené předmětným zajišťovacím příkazem tu není. Zejména o něj se napadené rozhodnutí opírá. Jsou tu však další dva nedoplatky u orgánů uvedených v § 6h zákona o pohonných hmotách. Nicméně o nich se „*uvádí pouze to, že žalobcem nebyly zpochybněny, přestože ten trval v odvolání na tom, že žádné nedoplatky neexistují*“. Krajský soud proto uzavřel, že napadené rozhodnutí nemůže obstát a je třeba, aby žalovaný na odvolací námitku o neexistenci dalších nedoplatků reagoval, uvedenými dalšími nedoplatky se zabýval a následně učinil právní zjištění o tom, je-li žalobce bezdlužný ve smyslu § 6h odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou opírá o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel spatřuje nesprávné posouzení právní otázky soudem ve skutečnosti, že krajský soud nerespektoval § 75 odst. 1 s. ř. s., když při přezkumu rozhodnutí ze dne 17. 6. 2014 zohlednil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, kterým byl zrušen

zajišťovací příkaz. Předmětný rozsudek je však konstitutivní a teprve od data právní moci zrušujícího rozsudku (20. 1. 2016) byl zajišťovací příkaz odstraněn a nedoplatek přestal existovat *ex nunc*. Nelze mít za to, že nedoplatek plynoucí ze zajišťovacího příkazu nikdy neexistoval. Krajský soud neoprávněně vycházel ze skutkového a právního stavu v době svého rozhodování a pasoval se tak do role třetí správní instance, a to v rozporu s § 75 s. ř. s. (k tomu stěžovatel odkazuje na závěry vyjádřené v komentářích k uvedenému ustanovení - L. Jemelka, M. Podhrázký, P. Vetešník, J. Zavřelová, D. Bohadlo, P. Šuránek.: *Soudní řád správní. Komentář.* 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 612; dále T. Blažek, J. Jirásek, P. Molek, P. Pospíšil, V. Sochorová, P. Šebek: *Soudní řád správní – online komentář*. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2014; či v publikaci M. Mazanec: *Správní soudnictví*, 1. vydání. Praha: Linde, 1996, str. 200). Paradoxně tak stěžovateli, který správně rozhodoval podle skutkového a právního stavu existujícího v době svého rozhodování, krajský soud vytýká, že do svých úvah zahrnul evidovaný nedoplatek ze zajišťovacího příkazu. V důsledku vydání „nezákonného" rozhodnutí soud stěžovateli uložil povinnost uhradit žalobci náklady soudního řízení. Stejně tak by mohl žalobce po podání žaloby uhradit nedoplatek a navrhovat provedení důkazu evidencí, v níž už nedoplatek nebude evidován.

[6] Stěžovatel coby žalovaný správní orgán byl povinen vycházet v řízení o zrušení registrace žalobce z moci úřední dle § 6m odst. 2 písm. b) zákona o pohonných hmotách ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Při ověření podmínky bezdlužnosti podle § 6g odst. 1 písm. a) zákona o pohonných hmotách musel vycházet z rozhodného skutkového stavu ke dni 17. 6. 2014, k němuž zkoumal ne/evidenci zvláštního nedoplatku dle § 6h odst. 1 téhož zákona. Mohl by proto zohlednit případný zánik nedoplatku jeho uhrazením žalobcem po vydání prvostupňového rozhodnutí. Musel tedy ověřit stav evidovaných nedoplatků v odvolacím řízení a za tímto účelem doplnit dokazování, s nově evidovanými nedoplatky seznámit žalobce v souladu s § 115 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v rozhodném znění (dále jen „daňový řád"), a z takto zjištěného skutkového stavu následně vycházet při vydání napadeného rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2010, č. j. 5 Afs 104/2009 – 80).

[7] Uvedená východiska stěžovatel respektoval, když ověřil trvající evidenci nedoplatku finančním úřadem včetně právní moci zajišťovacího příkazu, na základě něhož je veden nedoplatek. Dále u finančního úřadu zjistil evidenci nedoplatku na dani z příjmu právnických osob a na dani z přidané hodnoty, u celního úřadu evidenci nedoplatku na základě rozhodnutí Úřadu práce ČR o poskytnutí kompenzace za nevyplacené odstupné. S těmito zjištěními seznámil žalobce postupem dle § 115 daňového řádu, žalobce se vyjádřil, přičemž evidenci dotčených nedoplatků ničím relevantním nerozporoval, a teprve poté stěžovatel vydal napadené rozhodnutí.

[8] Krajský soud dle stěžovatele popírá uvedené premisy a relativizuje skutkový stav, z nějž má stěžovatel jako žalovaný správní orgán vycházet. Rozhodující je pouze evidence nedoplatku příslušným orgánem, který je často odlišný od rozhodujícího celního orgánu. Nemůže tedy zkoumat právní titul zjištěného nedoplatku. Krajský soud měl vyjít ze skutkového stavu zjištěného stěžovatelem k době vydání napadeného rozhodnutí. Opačným názorem rovněž popřel smysl úpravy zrušení registrace *ex offo* dle zákona o pohonných hmotách. *Ad absurdum* nemohou být v tomto řízení posuzovány právní tituly zjištěných nedoplatků, jejich možné napadení správní žalobou ani odhadována šance

žaloby na úspěch. Předmětné řízení je založeno na zásadách rychlosti a jednoduchosti, které chrání důležité společenské hodnoty. Distributor pohonných hmot může nedoplatek uhradit, přestože se domnívá, že jeho titul je neoprávněný, a zachovat si tak registraci. V případě úspěchu se pak může domáhat náhrady škody vůči orgánu, jenž neoprávněný titul vydal (např. uplatnění úroku z neoprávněného jednání správce daně).

[9] Pokud by krajský soud nerozhodoval v rozporu s § 75 s. ř. s., nemohl by zrušit napadené rozhodnutí ani z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve vztahu k ostatním nedoplatkům, neboť by obstálo již na základě stěžejní evidence nedoplatku ze zajišťovacího příkazu. Ani tuto druhou otázku (nepřezkoumatelnosti) však dle stěžovatele krajský soud neposoudil správně. I když je napadené rozhodnutí hodnoceno bez ohledu na nedoplatek ze zajišťovacího příkazu, posouzení a vypořádání zbylých evidovaných nedoplatků není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V odvolání žalobce popřel všechny pravomocně stanovené nedoplatky. Stěžovatel však doplnil dokazování o aktuální stav evidovaných nedoplatků, s výsledky žalobce seznámil a umožnil mu, se vyjádřit. Žalobce však v reakci zopakoval argumentaci z odvolání a navrhl důkazy jen ve vztahu k nedoplatku za zajišťovací příkaz. Proto stěžovatel na základě doplněného dokazování konstatoval, že existenci ostatních nedoplatků žalobce nijak nezpochybnil. To krajský soud nepochopitelně vztáhl na vypořádání původní odvolací námitky o neexistenci nedoplatků. Dokonce tvrdil, že se stěžovatel ostatními nedoplatky nezabýval, nehodnotil je a neučinil právní zjištění ve vztahu k bezdlužnosti žalobce. Stěžovatel poukazuje na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí, kde popsal způsob doplnění podkladů v odvolacím řízení a výslovně uvedl, že tak učinil s ohledem na odvolací námitky stran plnění podmínek bezdlužnosti a spolehlivosti. Dále v rozhodnutí uvedl, co plyne z odpovědi Finančního úřadu pro Jihočeský kraj, a upozornil na spisový materiál svědčící o evidenci dalších nedoplatků. V rozhodnutí je rovněž popsáno, že žalobce byl seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí a bylo mu umožněno se k nim vyjádřit, i obsah jeho vyjádření. Následně se na str. 11 a 12 vypořádal s odvolacími námitkami, kde výslovně odkázal na zjištění učiněná v odvolacím řízení a zhodnotil, že se žalobci ani v posledním vyjádření nepodařilo zpochybnit existenci uvedených nedoplatků (evidovaných finančním i celním úřadem). Na základě všech zjištěných nedoplatků pak žalovaný dospěl k závěru o nesplnění podmínky bezdlužnosti žalobcem. Stěžovatel upozorňuje, že v rozhodnutí výslovně uvedl, že s ohledem na evidenci nedoplatků i z jiných titulů než jen ze zajišťovacího příkazu není pro celní orgány podstatný výsledek soudního řízení o žalobě proti zajišťovacímu příkazu, ani výsledek daňové kontroly, z níž zajišťovací příkaz vzešel. Dle stěžovatele je z odkazovaného zcela zřejmá nesprávnost právního hodnocení předmětné věci krajským soudem. Původní odvolací námitka neexistence nedoplatků byla v odvolacím řízení vyvrácena doplněním dokazování, což bylo v napadeném rozhodnutí jasně shrnuto včetně dopadu do posouzení bezdlužnosti. Stěžovatel nemohl v napadeném rozhodnutí věc vypořádat více, než uvedl, a požadavky krajského soudu považuje za absurdní.

[10] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Dle žalobce bylo napadené rozhodnutí založeno na existenci zajišťovacího příkazu, přičemž žalobce od počátku upozorňoval na jeho nezákonnost. Nejvyšší správní soud jej následně zrušil. Za této situace proto nemohlo obstát rozhodnutí žalovaného. Další rozhodnutí vycházející či navazující na rozhodnutí, které je následně zrušeno, nemohou v

právním státě obstát. Žalobce proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Stěžovatel uplatnil dvě základní námitky, kterými se v nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud zabýval. Jedná se o nezákonnost postupu krajského soudu spočívající v prolomení pravidla zakotveného v § 75 odst. 1 s. ř. s. a v nesprávném právním hodnocení přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Oběma takto vymezeným námitkám Nejvyšší správní soud přisvědčil.

[14] Dle § 75 odst. 1 s. ř. s. *[p]ři přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu*. Jde o jednu ze základních zásad soudního přezkumu ve správním soudnictví, která vychází z jeho funkce a účelu. Jak upozornil i stěžovatel, správní soudnictví není další instancí ve správním řízení, nýbrž stojí mimo soustavu správních orgánů. Proto je přezkum správního rozhodnutí fixován do minulosti (srov. T. Blažek, J. Jirásek, P. Molek, P. Pospíšil, V. Sochorová, P. Šebek: *Soudní řád správní – online komentář*. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016. K § 75). Časové ohraničení skutkových a právních okolností při posuzování žalobou napadeného správního rozhodnutí vychází z požadavku subsidiarity správního soudnictví. Správní soudy tak zásadně nepřihlíží ke změně právní úpravy či skutečnostem, které nastaly po vydání přezkoumávaného rozhodnutí.

[15] Nejvyšší správní soud si je vědom, že jeho judikatura, jakož i judikatura Ústavního soudu, předmětnou zásadu poměrně relativizovala. Praxe v některých případech umožňuje přihlédnout ke změně právního či skutkového stavu, která nastala až po vydání rozhodnutí správního orgánu. Ústavní soud dovodil možnost přihlížet ke skutkovým či právním novotám ve výjimečných případech, kdy by s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu nebylo možné důslednou aplikaci § 75 odst. 1 s. ř. s. z ústavně právního hlediska akceptovat (srov. kupř. nález ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03, http://nalus.usoud.cz). Soud nemůže vycházet z právního stavu, který tu byl v době jeho vydání, jestliže tato úprava byla v mezidobí zrušena Ústavním soudem pro neústavnost (srov. kupř. rozsudek ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 48/2002 - 98, publikovaný pod č. 1041/2007 Sb. NSS).

[16] Na uvedené závěry Ústavního soudu navázal Nejvyšší správní soud, když několikrát přihlédl ke skutkovým či právním „novotám“. Vždy však důkladně zkoumal, zda v projednávané věci byly dány závažné důvody pro prolomení zásady obsažené v § 75 odst. 1 s. ř. s. Takovou úvahu však napadený rozsudek zcela postrádá a krajský soud bez dalšího vycházel ze skutkového stavu, který nastal až po vydání napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud po zvážení všech okolností dospěl k závěru, že jsou dány spíše důvody pro zachování podmínek stanovených v § 75 odst. 1 s. ř. s. a nejedná se o závažnou situaci, která by umožnila nerespektovat výslovné znění zákona.

[17] Lze dokonce nalézt i případy, kdy Nejvyšší správní soud zohlednil následnou změnu způsobenou zrušením správního rozhodnutí, které představovalo v konkrétní věci podklad či zákonný předpoklad pro přezkoumávané rozhodnutí. Nicméně v nyní souzené věci se jedná o situaci, která prolomení uvedené zásady neumožňuje.

[18] Předně je třeba si uvědomit, že registrace distributora pohonných hmot je podmínkou pro obchodování s pohonnými hmotami a svou povahou se blíží spíše povolení k určité činnosti. Nutnost registrace pro vznik oprávnění k zahájení a výkonu činnosti distributora pohonných hmot byla stanovena novelou zákona o pohonných hmotách, kterou provedl zákon č. 234/2013 Sb., změna zákona o pohonných hmotách a živnostenský zákon (dále jen „novela č. 234/2013“). Důvodová zpráva k této novele uvádí, že změna právní úpravy má sloužit k omezení vzniku a zneužívání účelově založených společností, které hrají zásadní roli ve všech známých kriminálních deliktech na trhu s pohonnými hmotami v České republice. Dále se uvádí, že činnost distributora pohonných hmot bude moci vykonávat jen osoba splňující zákonem stanovené podmínky, jejichž dodržení bude sledováno i průběžně po dobu účinnosti registrace.

[19] Z uvedeného vyplývá, že smyslem a účelem právní úpravy registrace distributora pohonných hmot je snaha zajistit účinný dohled veřejné moci nad trhem pohonných hmot, který je obzvláště náchylný k trestné činnosti, a zabránit tak krácení příjmů státu na daních souvisejících s obchodováním s pohonnými hmotami. Proto může mít oprávnění k této činnosti pouze osoba splňující poměrně přísné zákonné podmínky. Celní orgány pak průběžně sledují, zda tyto podmínky plní distributor pohonných hmot i nadále. Dle § 6m odst. 2 zákona o pohonných hmotách *[c]elní úřad **zruší** registraci, pokud b) nejsou splněny podmínky registrace, k jejichž splnění celní úřad distributora pohonných hmot nevyzývá*. Jak vyplývá z citace příslušného ustanovení, při zjištění nesplnění podmínek registrace, nemá správní orgán žádné uvážení dalšího postupu, nýbrž registraci distributora pohonných hmot z moci úřední zruší (tzn. má povinnost registraci zrušit).

[20] Podle § 6g odst. 1 zákona o pohonných hmotách je jednou z podmínek registrace distributora pohonných hmot rovněž bezdlužnost [písm. a)], přičemž bezdlužnou se dle § 6h odst. 1 téhož zákona rozumí *osoba, která nemá evidován nedoplatek a) u orgánů Finanční správy České republiky, b) u orgánů Celní správy České republiky, c) na pojistném a na penále na všeobecné zdravotní pojištění a d) na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti*. Ustanovení § 6h odst. 2 dále stanoví, že *[p]odmínky registrace musí být splňovány po celou dobu registrace*. Z důvodové zprávy k novele č. 234/2013 plyne, že za „*bezdlužného se považuje ten distributor pohonných hmot, který nemá evidován nedoplatek*“ u orgánů uvedených v § 6h odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Důvodová zpráva rovněž uvádí, že „*se za nedoplatek bude považovat i ten nedoplatek, u nějž bude povoleno posečkání nebo rozložení úpravy na splátky*“.

[21] Jak je zřejmé z citované právní úpravy i z úmyslu zákonodárce, vyplývajícího z důvodové zprávy, podmínky pro možnost registrace, a tedy i k působení distributora na trhu pohonných hmot, mají být relativně přísné a mohou je splnit jen ty osoby, které skutečně včas a řádně plní povinnosti, které jim stanoví zákon či rozhodnutí orgánu veřejné moci. Jakmile příslušné orgány evidují nedoplatek (na daních či na pojistném za zdravotní a sociální pojištění), musí být registrace takového subjektu zrušena pro nesplnění

podmínky bezdlužnosti (to samozřejmě za předpokladu, že evidovaný nedoplatek je veden na základě existujícího podkladu). Důvodnost titulu, z něhož nedoplatek vznikl, nemá být v registračním řízení jakkoliv zkoumána. Zákon o pohonných hmotách obsahuje vlastní úpravu bezdlužnosti, která (zcela legitimně) klade na registrované subjekty zvýšené požadavky. Jestliže i nedoplatek, u něhož je povoleno posečkání či rozložení na splátky, představuje překážku pro distribuci pohonných hmot, pak musí být stejně přísným měřítkem nahlíženo i na další případy vzniku nedoplatků. Obchodovat s pohonnými hmotami může jen osoba, která respektuje rozhodnutí správního orgánu a splní stanovenou povinnost, byť s tím nesouhlasí. Jestliže tedy existoval pravomocný zajišťovací příkaz, který žalobce neuhradil, vznikl mu nedoplatek, na základě něhož byl příslušný celní úřad povinen zrušit registraci žalobce jako distributora pohonných hmot. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že tento zajišťovací příkaz byl následně zrušen jako nezákonný. Žalobce si musel být vědom, že v případě vzniku nedoplatku u orgánu finanční správy bude jeho registrace zrušena, avšak rozhodl se zajišťovací příkaz nerespektovat. Musí proto nést důsledky svého jednání. Jestliže chtěl nadále disponovat oprávněním k distribuci pohonných hmot, měl vyhovět zajišťovacímu příkazu (byť jej považoval za nezákonný) a v případě následného úspěchu v soudním sporu mohl požadovat úrok z neoprávněného jednání správce daně, případně náhradu škody, která mu v důsledku nezákonného rozhodnutí vznikla.

[22] S ohledem na vše shora uvedené lze uzavřít, že se v daném případě nejedná o situaci, která by odůvodňovala prolomení zásady zakotvené v § 75 s. ř. s. Napadené rozhodnutí není přímo vázáno na rozhodnutí, kterým byla stanovena povinnost uhradit částku na zajištění daně, nýbrž je vázáno na evidenci nedoplatku, který vznikl teprve tehdy, když jmenovanému rozhodnutí nebylo vyhověno. Jak upozornil stěžovatel, orgán celní správy musí reagovat rychle a nemůže zkoumat důvody vzniku nedoplatku, ale pouze jeho existenci. Pokud by v tomto případě nebyl respektován rámec kogentního ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., byl by tím zcela popřen smysl a účel právní úpravy registrace distributora pohonných hmot a jejího zrušení z moci úřední. Krajský soud se proto dopustil nezákonnosti, pro kterou Nejvyšší správní soud musel napadený rozsudek zrušit.

[23] Nejvyšší správní soud by však přistoupil ke zrušení napadeného rozsudku i v případě, že by první námitku stěžovatele neshledal důvodnou, neboť ani druhou shora vymezenou otázku neposoudil krajský soud správně a toto pochybení by samo o sobě založilo důvodnost kasační stížnosti. Napadené rozhodnutí stěžovatele obstojí jako přezkoumatelné a zákonné i za situace, kdy předmětný zajišťovací příkaz již neexistuje.

[24] Nejvyšší správní soud ze spisu ověřil, že tvrzení uvedená v kasační stížnosti (viz bod [9] tohoto rozsudku) odpovídají skutkovému stavu. Z okolností popsaných stěžovatelem v kasační stížnosti je jasně zřejmé, že krajský soud neposoudil otázku přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí správně.

[25] Žalobce v odvolání pouze konstatoval, že žádné nedoplatky ve smyslu § 6h odst. 1 zákona o pohonných hmotách nemá. Následně stěžovatel v odvolacím řízení shromáždil podklady, z nichž vyplývá opak (ověřil existenci zajišťovacího příkazu, který byl pravomocný; dále zjistil existenci nedoplatků na dani z příjmů právnických osob ve výši 257.373,- Kč a na dani z přidané hodnoty ve výši 2.861 Kč, a nedoplatek vedený příslušným celním úřadem v souvislosti s rozhodnutími Úřadu práce České republiky –

krajské pobočky v českých Budějovicích, o poskytnutí kompenzace za nevyplacené odstupné v celkové výši 604.208 Kč), a žalobce vyzval, aby se k nim vyjádřil, přičemž žalobce zpochybnil pouze nedoplatek ze zajišťovacího příkazu. Proto nezbývá než stěžovateli přisvědčit, že se s námitkami žalobce vypořádal dostatečně. Navíc všechny uvedené skutečnosti jsou v rozhodnutí stěžovatele podrobně popsány (str. 11-12). I tvrzení, že žalobce ostatní nedoplatky (vyjma nedoplatku z titulu vykonatelného zajišťovacího příkazu, v odvolacím řízení již pravomocného) nikterak nezpochybnil, lze aprobovat, neboť reaguje na zjištění učiněná v rámci odvolacího řízení, nikoliv jen na obsah odvolání. Naopak krajský soud postupoval příliš formalisticky, když tvrdil, že závěry stěžovatele jsou nepřezkoumatelné.

[26] Samotný závěr o nesplnění podmínky bezdlužnosti stěžovatel opřel výslovně i o ostatní zjištěné nedoplatky, nikoliv jen o nedoplatek ze zajišťovacího příkazu (byť jej považoval za zásadní), což v napadeném rozhodnutí uvedl. Stěžovatel totiž konstatoval, že výsledek řízení o žalobě proti zajišťovacímu příkazu není pro celní orgány podstatný, neboť zde existují nedoplatky i z jiných titulů. Stěžovatel tedy, v návaznosti na zjištění učiněná v odvolacím řízení a popsaná v napadeném rozhodnutí, hodnotil splnění podmínky bezdlužnosti žalobcem i bez ohledu na (nadto až následně zrušený) zajišťovací příkaz a dospěl k závěru, že i ostatní evidované (a žalobcem v odvolacím řízení nijak nezpochybněné) nedoplatky vylučují splnění podmínky bezdlužnosti žalobcem. To považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné a zákonné hodnocení věci. Proto musel přisvědčit stěžovateli, že posouzení obsažené v napadeném rozsudku není správné.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. shledal důvodnou a rozhodnutí krajského soudu zrušil. Krajský soud, vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu, v intencích shora uvedených závěrů následně ve věci rozhodne podle skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování žalovaného.

[28] V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu